

СУЧАСНИЙ СТАН СВІТОВОГО РИНКУ ПОЗИКОВИХ КАПІТАЛІВ

Дудченко В.Ю.

кандидат економічних наук, доцент кафедри міжнародної економіки

Державний вищий навчальний заклад

«Українська академія банківської справи

Національного банку України»

м. Суми, Україна

Міжнародний ринок капіталів характеризується посилення фінансової залежності країн світу, інтенсифікацією руху капіталів, розвитком ринку єврооблігацій, зростанням потреб у фінансових ресурсах країн-нетто-імпортерів капіталу для впровадження реформ посткризового відновлення господарств, посиленням інтеграційних тенденцій на світовому фінансовому ринку. Наявні на сьогодні тенденції обмеженості фінансових ресурсів, неможливості їх ефективного акумулювання та розподілу на внутрішніх фінансових ринках в першу чергу країн, що розвиваються, країн з перехідною економікою актуалізує потребу оцінки сучасних умов та особливостей функціонування міжнародного ринку капіталів.

До основних характеристик сучасного руху капіталу відносяться:

- збільшення кількості країн, що беруть участь в іноземних інвестиціях;
- віднесення до групи країн, що переважно приймають капітал таких країн як США, Ірландія, Португалія, Італія, Велика Британія, Туреччина, країни, що розвиваються; до країн, які переважно вивозять капітал - Японія, Франція, Німеччина;
- зміна лідерів у здійсненні іноземних інвестицій (країни Європейського Союзу, Японія);
- зміна форм руху капіталу (переважання вивозу портфельних інвестицій)
- зростання ролі держави, яка часто виступає інвестором, а також стимулює, контролює інвестиційну діяльність;

- збільшення ролі в міжнародному русі капіталів транснаціональних банків (ТНБ) та транснаціональних корпорацій (ТНК).

Відокремимо риси (тенденції), що характеризують сучасний стан та структуру світового ринку позикових капіталів відповідно до його основних складових:

1) функціональна структура світового ринку позикових капіталів характеризується активізацією процесу сек'юритизації, розвитком міжнародного ринку цінних паперів;

2) інституціональна структура світового ринку позикових капіталів характеризується зниженням ролі банків, підвищенням ролі держави в експорті капіталу; зростанням ролі міжнародних економічних і валютно-фінансових організацій;

3) географічна структура світового ринку позикових капіталів характеризується перевищенням ввозу капіталу в розвинуті країни над ввозом капіталу в країни, що розвиваються; посиленням руху приватного капіталу між економічно розвиненими країнами; зменшенням ролі країн, що розвиваються, на ринку капіталу.

4) валютна структура світового ринку позикових капіталів характеризується підвищенням обсягу та ролі облігаційних позик, виражених в іноземній валюті, на євrorинку валюти; зменшенням ролі долара США на світовому ринку позичкових капіталів.

Перспективним напрямом розвитку міжнародного ринку позикових капіталів є зростання обсягів інвестицій на міжнародному борговому ринку, збільшення привабливості боргових інструментів країн, що розвиваються.

Враховуючи визначені сучасні характеристики стану та структури світового ринку позикових капіталів, недостатні обсяги іноземного приватного капіталу в Україні, обмеженість внутрішніх фінансових ресурсів, можна визначити актуальну потребу підвищення ролі держави на міжнародному ринку позикового капіталу. Державні єврооблігаційні запозичення, за умови їх ефективного використання, можуть стати важливим альтернативним джерелом ресурсного забезпечення реалізації бюджетних програм та економічних реформ.